www.gois.si

PRIROČNIK ZA SPLETNO APLIKACIJO GOIS

000	
WWW.	
	<u> </u>

Na VP Radlje ob Dravi, veterinarski postaji, d. o. o., smo bili pobudnik za pripravo in izvajanje projekta Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru Ukrepa M16; Podukrep 16.2 - Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij. Naslov projekta, ki smo ga prijavili s partnerji je DIGITALIZACIJA NADZORA PROCESOV NA PODROČJU REJE GOVEDI. Za vsebino prispevka je odgovorna VP Radlje ob Dravi d. o. o. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

PREDGOVOR

Kaj je sploh smisel digitalizacije nadzora procesov v reji govedi?

Koliko krat v letu se nam zgodi, da pozabimo osemeniti kravo? Koliko krat se nam zgodi, da pozabimo pregledati kravo na brejost? Ali pravočasno presušujemo in ovimljamo? Vse to so momenti v prozvodnji, ki so izjemno pomembni. Narediti jih moramo PRAVOČASNO. Za vsak dan, ko pozabimo osemeniti kravo, jo pregledati na brejost izgubimo vsaj 3 eure. To je izračun Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru.

To je samo eden od neposredih finančnih učinkov uporabe aplikacije. Nadzor zdravljenja in karenc ter korekcije parkljev pa prinaša še druge prednosti v smeri selekcije in delovanja bolj usmerjenega v preventivo kot kurativo. Posebej je dodan modul za informativni izračun krmnega obroka za krave molznice.

Pred vami je priročnik za spletno aplikacijo GOIS. Najdete jo na spletnem naslovu **www.gois.si**. Spletna aplikacija je z mobilno različico za sistem Android eden od rezultatov projekta DIGITALIZACIJA NADZORA PROCESOV NA PODROČJU REJE GOVEDI.

Ta priročnik je namenjen uporabnikom spletne različice sistema.

Na tem spletnem naslovu **www.gois.si** se je potrebno registrirati. Na vpisan email naslov boste prejeli pošto z aktivacijsko bližnjico na katero morate klikniti, da se bo vaš račun aktiviral. Prijavite se s uporabniškim imenom, ki je vaš email naslov izbran pri registraciji in geslom prav tako določenim pri registraciji.

Geslo je priporočljivo redno spreminjati. Bodite pozorni na male in velike črke.

Za prijavo morate na spletno stran *www.gois.si*.

Nekaj napotkov za začetek dela. Priporočamo, da se dela lotite po korakih. Tako bo stvar zaradi sistematizacije dela stekla lažje.

Za boljše razumevanje spodnjih napotkov je tu kratka razlaga: plemenica je krava ali telica.

Na začetku bo potreben vpis vseh govejih plemenic (krav in telic).

Rejci govedi, ki informacijske sisteme pri svojem delu že uporabljajo povedo, da jim optimiradelo, povečuje konkurenčnost in znižuje stroške na enoto proizvoda. Posledično se znižuje tudi ogljični odtis take proizvodnje, ker lahko z manjšim številom živali dosežemo isto prizvodnjo.

VSEBINA

1. del: vpis črede (plemenic)	stran 1
2. del: vpis dogodkov	stran 3
3. del: današnji opomniki	stran 5
4. del: prehrana	stran 6
5. del: karence in zdravljenja	stran 7
6. del: parklji	stran 7

V priročniku niso podrobno opisane vse funkcionalnosti, ki jih omogoča spletna aplikacija. Določene se ponujajo, da jih odkrijete sami. Ko se prijavite v spletno aplikacijo GOIS z mobilno napravo, lahko na napravo namestite GOIS Mobile. To je app za operacijski sistem Android. Omogoča vam lažji dostop in vnos podatkov, potrjevanje dogodkov, vnos dogodkov, zdravljenj, nadzor nad plemenico...

VPIS PLEMENIC

Za začetek potrebujete osnovne podatke o Vaši čredi. To so imena živali, ušesne številke (priporočamo natančen vpis vseh osmih številk in ne le zadnjih štirih), pasma, datum rojstva, številka očeta, številka matere. Ker boste te podatke vpisovali le enkrat, je pomembno, da jih vpišete zelo natančno, saj boste le tako lahko pričakovali dobre povratne informacije. Kot vir natančnih podatkov uporabite potne liste živali ali pa register govedi (v elektronski ali v papirnati obliki). Potrebovali boste tudi osemenitvene liste plemenic.

POMEMBNO: Vpisujte telice ob prvi osemenitvi.

Ko se boste s svojim uporabniškim imenom in geslom prijavili, boste prišli v NADZORNO PLOŠČO. Tukaj kliknete na polje NASTAVITVE IN ČREDA. Odprl se vam bo podmeni. Tukaj izberete VNOS ŽIVALI. Zdaj je trenutek, ko boste v aplikacijo vpisali vso svojo čredo.

POMEMBNO:

Določiti si morate sistem, po katerem boste plemenice individualno razlikovali. Ta podatek je KODA. V čredi mora imeti vsaka žival drugačno KODO. Pri nadaljnjem delu boste KODO uporabljali, ko boste vpisovali dogodke in zdravljenja za plemenice.

1. del

Obstajajo vsaj tri možnosti, kaj določite kot KODO:

- ime krave (če imata dve kravi v hlevu enako ime, imena ne smete uporabiti kot KODO, razen če eno kravo preimenujete! Npr.: ŠEKA in ŠEKA1)
- zadnje štiri številke ušesne številke (priporočljivo, a je treba paziti, da se številke slučajno ne bi ponavljale!)
- dvomestno številko, ki jo ima krava okoli vratu transponder (to kodo imajo živali v hlevu, kjer molzejo z robotom ali pa imajo avtomat za doziranje močnih krmil)

KODA JE LAHKO ENAKA IMENU. V prihodnje boste lahko določene podatke o vaši plemenici spreminjali (če boste opazili, da ste kje naredili napako). Spreminjate lahko VSE razen KODE, zato vam priporočamo, da dobro premislite, preden se odločite, kateri podatek boste izbrali za kodo plemenice.

Ko vpišete vse podatke določene plemenice v obrazec VPIS NOVE PLEMENICE,

- ime,
- koda,
- ušena številka,
- pasma,
- oče,
- mati in
- opombe,

kliknete gumb DODAJ ŽIVAL. Plemenica se bo vnesla v seznam živali. Sledi vnos naslednje plemenice. Tako boste počasi vnesli vse živali svoje črede v bazo podatkov.

Če želite podatek katere plemenice popraviti izberite gumb UREJANJE ŽIVALI. Tukaj izberete kodo živali, ki jo želite urediti.

VPIS DOGODKOV

Sledi vpisovanje dogodkov za vsako plemenico. Če tega ne naredite, vam sistem ne bo preračunal opomnikov za dogodke. Pri vsaki kravi so določeni naslednji dogodki:

- pojatev (ciklus traja 21 dni)
- osemenitev
- pregled na brejost: je breja
- pregled na brejost: ni breja
- presušitev (225 dni po zadnji osemenitvi to je 60 dni pred porodom)
- ovimljanje (260 dni po zadnji osmenitvi to je 15 dni pred porodom)
- porod (285 dni po zadnji osemenitvi)
- ginekologija (pregled maternice 30 dni po porodu če maternica po porodu ni vneta oz. ali je žival pripravljena na osemenitev)

Vsaki posamezni plemenici morate vpisati vse dogodke od vključno zadnjega poroda naprej. Ker se bo zgodilo, da katerega podatka ne boste imeli natančno zabeleženega (ginekološki pregled...), ga v okviru zgoraj navedenih vrednosti kjub temu vnesite. Le natančen vnos podatkov je zagotovilo, da lahko pričakujete natančne opomnike. V NADZORNI PLOŠČI izberite REPRODUKCIJA (DOGODKI IN OPOMNIKI). V podmeniju izberite VNOS DOGODKOV. Po kliku za vsako žival posebej vnesite dogodke od zadnjega poroda naprej. Obvezno je vnesti natančen datum, kodo in vrsto dogodka. Če je plemenica ravnokar povrgla, je porod obenem tudi zadnji podatek, ki ga morate vnesti. S klikom na DODAJ DOGODEK boste dogodek vnesli.

POMEMBNO:

Dogodkov ne morete vnašati v prihodnosti. Tega sistem ne dovoli. Napačno vpisan dogodek morate v 7 dneh izbrisati. Dogodek izbrišete ali uredite tako, da izberete UREJANJE DOGODKOV. V podmeniju izberete IZBRIS DOGODKA. V seznamu dogodkov izberete napačno vpisan dogodek in ga zbrišete ali uredite.

Zbris dogodka lahko ima za posledico drugačno sosledje prihodnjih dogodkov, zato preverite pravilnost zapisov na kartici živali. Ko vpišete vse dogodke, lahko v DANAŠNJIH OPOMNIKIH (do tja pridete z izbiro DANAŠNJI OPOMNIKI) spremljate dogodke v vaši čredi. V NASTAVITVAH OPOMNIKOV (NADZORNA PLOŠČA -> NASTAVITVE IN ČREDA -> NASTAVITEV VSEH OPOMNIKOV) lahko določite, kdaj vas naj za določen dogodek sistem opominja.

Primer: smiselno je, da vas za pojatve opominja od 18.-24. dne, lahko pa termin tudi zožite na 20.-22. dan. Nekateri presušujejo krave 60 dni pred porodom drugi pa 45 dni pred porodom. Vse te časovne okvire si lahko določite v NASTAVITVAH VSEH OPOMNIKOV.

DANAŠNJI OPOMNIKI

Funkcija DANAŠNJI OPOMNIKI je funkcija, ki jo boste v prihodnjosti najpogosteje uporabljali. Tukaj boste našli dogodke, ki so za določen dan aktualni.

V prvem okencu je seznam plemenic, ki bi danes lahko bile v pojatvi. Če se katera od njih goni in je nimate namena osemeniti jo v okencu izbere in kliknete gumb POJATVE. Če pa jo imate namen osemeniti kliknete OSEMENITEV, istočasno pa vpišete ime bika.

V drugem okencu je seznam živali, ki jih je potrebno pregledati na brejost. Ob pregledu na brejost plemenico izberete in če je breja kliknete gumb JE BREJA, če pa ni breja pa gumb NI BREJA.

V tretjem okencu je seznam živali, ki jih morate presušitev. Ko to tudi dejansko storite izberete plemenico in kliknete POTRDI PRESUŠITEV.

V četrtem okencu je seznam živali, ki jih morate ovimati. Ko to tudi dejansko storite izberete plemenico in kliknete POTRDI OVIMLJANJE.

V petem okencu je seznam živali, ki se pripravljajo na telitev. Ko se to tudi dejansko zgodi izberete plemenico in kliknete POTRDI POROD.

V šestem okencu je seznam živali, pri katerih preverite stanje rodil po porodu (npr: beli izcedek zaradi vnetja maternice). Ko to tudi dejansko preverite izberete plemenico in kliknete POTRDI GINEKOLOŠKI PREGLED.

V sedmem okencu sistem vpiše živali, pri katerih ste pozabili potrditi določen dogodek. Tiste živali je potrebno pregledati, kaj smo pri njih pozabili vpisati in to tudi storiti.

PREHRANA

Funkcija Prehrana služi izračunu osnovnih sestavin obroka. Izberete VNOS – PREHRANA.

Za začetek vnesete latnosti krave za katero želite izračunati obrok. Osnovni vhodni podatki za kravo so teža, mlečnost in delež pričakovane mlečne maščobe. Na drugi strani enačbe potrebujemo hranilne vrednosti sestavin, ki sestavljajo obrok. Le te natančno pridobimo z analizo. Ko imate analizo vaše travne silaže, koruzne silaže, sena in ostalih dodatkov te vrednosti vnesete v tabelo. Bodite pozorni, da se enote analize ujemajo z enotami na zaslonu.

Po vnosu kliknete gumb SHRANI. Na ta način se bodo vaši podatki shranili.

Nato v meniju PREHRANA izberete IZPIS in IZRAČUN PREHRANE. V tabeli, ki se odpre izberete kateri vnos želite analizirati s klikom na modri gumb UREJANJE IN IZRAČUN PREHRANE. Še enkrat preverite ali so vsi podatki dobro vnešeni in kliknete na gumb POSODOBI in IZRAČUNAJ.

V prikazani tabeli vidite potrebe vaše živali in vsebnosti posameznih komponent hranil v obroku. Zadnji stolpec tabele prikazuje odstotek zadovoljitve potrebe živali, ki ga z obrokom dosežete. Manipulacija s podatki omogoča prilagoditev obroka.

KARENCE IN ZDRAVLJENJA

Modul je namenjen ažuriranju in nadzoru zdravljenja posamezne plemenice in beleženju karenc mesa, notranjih organov in mleka, cene. Gre za pomemben koncept, ki ne sme manjkati ne pri nadzoru stroškov, kot tudi nadzoru karenc. Sistem vas pri DANAŠNJIH OPOMNIKIH opominja tudi katere živali so danes v karenci mleka, mesa, notranjih organov glede na vneseno zdravljenje in karence. Sistem vam omogoča, da beležite obolenja, zdravljenja in diagnoze ter te podatke uporabljate tudi kot kriterij pri selekciji.

PARKLJI

Modul je namenjen ažuriranju in nadzoru zdravljenja parkljev posamezne plemenice. Vpišete lahko stanje za vsako nogo posebej, na vsaki nogi stanje zunanjega in notranjega parklja. Ta funkcija nam shranjuje in omogoča nadzor nad pomembnim delom zdravstvenega varstva govejih plemenic. Sistem vam omogoča, da beležite obolenja nog in jih uporabljate tudi kot kriterij pri selekciji.